

Van Initiatiefnemers lokaal warmtenet
Aan Buurtbewoners
Onderwerp inventarisatie naar animo voor lokaal Warmtenet
Datum 31 augustus 2022

Het is inmiddels duidelijk dat Nederland vroeger of later van het gas af gaat. We zullen in de loop van de tijd significant minder fossiele brandstof moeten gaan gebruiken. Velen hebben in verband daarmee al eens nagedacht over alternatieve manieren om in de toekomst hun huis te verwarmen. Er was weinig reden om daar direct al mee aan de slag te gaan. Maar het gaat komen, vroeger of later en wellicht ook sneller dan we dachten gezien de recente ontwikkelingen op het gas gebied.

Omdat die transitie nog maar pas op gang gekomen is hebben velen van jullie er vast wel over nagedacht maar, zeker wat betreft warmte, nog geen individuele actie genomen. Dat schept de mogelijkheid om te bekijken of een gezamenlijke aanpak voordelen biedt boven vele individuele oplossingen. Aan het eind van dit schrijven wordt gevraagd of je bij ons aan willen geven of jullie open staan voor een gezamenlijke, wijkgerichte oplossing.

Een aantal mensen in de wijk heeft mondeling al aangegeven geïnteresseerd te zijn in een lokaal warmtenet en wil er meer over weten. Graag zouden we echter een breder beeld krijgen van de wijk-brede animo. Maar ook bedenkingen, vragen en opmerkingen zijn uiteraard interessant. Daarom, hebben we dit document gemaakt, met aan het eind een paar vragen. We geven dit aan ieder huishouden in de wijk en zouden het graag beantwoord terug ontvangen.

Warmtenet

Iedereen kan voor zijn/haar huis een eigen warmtepompsysteem laten aanleggen, om zo niet meer met aardgas zijn/haar huis te verwarmen. Maar wellicht is het effectiever, goedkoper en meer praktisch om één systeem voor meerdere huizen of een wijk te realiseren. Dit kan bijvoorbeeld met een zogenaamd warmtenet. Op een centrale plek in de wijk wordt het water dan verwarmd. Dat warme water wordt door leiding, in de straat, in de wijk rondgepompt. Ieder huis kan dan warmte aftappen van dat 'lokale warmtenet'.

Is dat wat voor ons?

Wat we uit willen zoeken is, ten eerste of een lokaal warmtenet daadwerkelijk de beoogde voordelen heeft en ten tweede of er in de wijk bereidheid is hieraan mee te doen.

Om vraag 1 (voordelen) te kunnen beantwoorden voor onze specifieke situatie moet er best veel uitgezocht worden. Alvorens dat uit te zoeken is het goed om te weten óf er überhaupt animo in onze wijk zou zijn voor een dergelijk gezamenlijk project (vraag 2). Maar het is lastig om interesse te hebben voor iets zonder er een redelijk helder beeld van te hebben. Beetje kip en ei....

Wie is 'ons'?

'Onze wijk' is er niet echt, of heeft in elk geval geen eigen naam. Geografisch is er echter best wel een duidelijke wijk aan te wijzen. Te zien is dat er een redelijk afgetekend blok is van de volgende straten; de Van Somerenweg, de Oudorpweg, de Laan van Woudestein, de Lambertweg en de bijbehorende delen van de Groene Wetering en de 's-Gravenweg. Dat zijn ongeveer 100 huizen. 'Kralingen als geheel' is te groot voor een dergelijk lokaal initiatief. Daarnaast is het ook echt verder weg en meer divers. Laten we ons beperken tot 'onze wijk', mogelijk met zachte grenzen.

Onze huizen

Wellicht kort door de bocht; de wijk waar wij in wonen is redelijk homogeen, op vele vlakken, ook qua bouwtype en energiegebruik, de isolatie van onze huizen is gemiddeld genomen 'matig', enkele goed geïsoleerde uitzonderingen daargelaten (nieuw opgebouwd of grondig verbouwd) en de warmtevraag per huishouden is relatief hoog.

Na wat eerste gesprekken lijkt het zo te zijn dat we niet staan te springen om ons huis grondig te gaan verbouwen om de jaarlijkse warmtevraag drastisch te reduceren. We lijken best bereid om te doen wat er redelijk eenvoudig kan (zoals dubbelglas, kruipruimte isoleren en tocht-strips), maar liefst geen grote verbouwingen (vloeren eruit, vloerverwarming erin, voorzetwanden, nieuw dak etc). Dus de warmtevraag per huis kan her en der nog best naar beneden, met gerichte ingrepen en op een moment dat ons uitkomen, maar verder is het wat het is. We willen hier graag gewoon blijven wonen en we onderkennen dat onze huizen nooit zo goed geïsoleerd worden als nieuwbouwhuizen.

Hoe ziet een warmtenet er uit?

Er zijn diverse varianten van warmte netten mogelijk. Onderstaand een simpele, op basis van een warmtepomp.

Op een plek in de wijk staat een 'warmtepomp-huisje'. Daar wordt water elektrisch verwarmd volgens het 'warmtepomp-principe' (net zo als bij een ijskast). Het warm gemaakte water wordt, via pijpleidingen in de bodem, door de wijk rond gepompt. Er moeten dus echt fysiek pijpleidingen voor het warmtenet in de straten gelegd gaan worden. Ieder huishouden kan warmte van dat warmtenet 'aftappen' dmv een 'warmte-afgifte-set'. Die set zit in ieders huis en heeft een soort gelijke functie als de huidige CV-ketel. De rest in huis, leidingen en radiatoren, blijft waar mogelijk hetzelfde (maar zal op sommige plekken mogelijk stevige veranderingen vergen).

Er zijn vele varianten van warmtenetten. Zo zouden we voor de warmtebron onze wijk ook kunnen aansluiten op 'de stadsverwarming'. Tot op heden heeft Eneco hier, voor zo ver bekend, nog geen concrete plannen voor.

Verwarmingstemperatuur

Voor verwarming met een warmtepomp geldt; hoe lager de temperatuur van het verwarmingswater kan zijn, hoe minder energie het verwarmen kost. Het kost dus meer elektrische energie om hetzelfde huis met 80 graden water te verwarmen dan dat het kost met 50 graden. Los hiervan kost het uiteraard meer energie om een slecht dan een goed geïsoleerd huis te verwarmen. In sommige gevallen is een slecht geïsoleerd huis moeilijk te verwarmen met 50 graden. Ook speelt mee dat een leidingnet in de straat warmte 'verliest' aan de bodem. Hoe hoger de temperatuur van het water des te groter dat verlies zal zijn (bij gelijke isolatie).

We zullen dus een balans moeten zien te vinden tussen 'hoe het warmtenet ontworpen wordt, de efficiency waarmee we ons huis verwarmen en de ingreep die we willen doen in ons huis'. Als we voor een gezamenlijke aanpak kiezen is het daarom essentieel een goed beeld te krijgen van de situatie, per huis en in de wijk. Startpunt zijn onze matig geïsoleerde huizen en de (vermoede) wens tot beperkte, pragmatische aanpassingen per huis.

Waarom collectief en niet individueel?

Als iedereen op termijn zelf in zijn/haar eigen huis een warmtepomp gaat aanleggen is dat opgeteld ook een hele klus. Het voordeel is dat je dan niet een pijpleiding in de straat krijgt en dat je die transitie kan maken op het moment dat het jou uitkomt. Maar dan heeft iedereen thuis een compleet eigen warmtepomp systeem (plus wat daarbij hoort; meestal een buffervat, putten in de eigen bodem of een ventilator in je tuin of op je dak).

We verwachten dat een gezamenlijk netwerk energie-technisch efficiënter is dan individuele oplossingen. Het onderhoud van een collectief systeem is makkelijker en het heeft minder impact in je huis (ruimtebeslag, geluid, verbouwing). Een gezamenlijke aanpak heeft als doel dat het comfortabeler, eenvoudiger en goedkoper zal zijn, dit naast een beoogde kleinere 'carbon footprint'.

Vele vragen

Uiteraard zijn er vele vragen die iedereen zich kan stellen. Zijn er subsidies, wie voert het uit, welke partijen zijn er allemaal betrokken, wat vind de gemeente er van (beleid en mogelijke ondersteuning), wat is de geschiktheid van mijn huis, hoe lang woon ik hier nog, wat doet het met de waarde van mijn huis, kan ik ook later aansluiten, kan ik op gas blijven koken, hoe zit het met warm water voor het douchen, mijn huidige CV ketel is nog niet afgeschreven, wat kost het, wie betaalt het, moeten we het zelf betalen of is het te financieren, kan je er ook mee koelen, hoe verreken je onderling, hoe veilig is het, wat is de kans dat het systeem niet goed werkt, wat gaat de Eneco op termijn doen (moeten we niet op 'stadwarmte' wachten), wat zijn andere alternatieven, hoe afhankelijk ben je van schommelende energieprijzen, hoe wordt alles juridisch, contractueel en organisatorisch geregeld, hoe lang gaat de straat open, hoe kan ik bijdragen of helpen, wordt het wel warm genoeg in huis (ook als de volgende Elfstedentocht zich weer eens aandient) etc etc... Al die vragen zijn logisch en terecht. En die zijn op termijn waarschijnlijk allemaal redelijk te beantwoorden.

Voor een warmtepomp en een warmtenet hoeft het wiel niet opnieuw uitvonden te worden. Het is bestaande technologie. Er zijn in het land meerdere wijken zoals de onze, waar al een dergelijke ontwikkeling gestart is en ook waar die al operationeel is. Maar iedere wijk is uniek en de oplossing kan voor iedere wijk anders zijn. Er zijn professionele partijen die dit proces kunnen begeleiden, uitvoeren en beheren, die zullen we nodig hebben.

Animo?

Voor dat we aan het beantwoorden van de vele vragen toekomen willen we eerst weten of er überhaupt animo is (de eerder genoemde vraag 1). De vraag die nu concreet voorligt is; **Als we een warmtenet, met bijvoorbeeld een centrale warmtepomp, bij ons in de wijk zouden gaan realiseren, zou jij er dan eventueel interesse in hebben om aan mee te doen?** Zie de paar vragen op de laatste pagina.

Als er in onze wijk niet voldoende animo is, dan heeft verder onderzoek wellicht geen zin. Als er wel voldoende animo is kunnen we gaan kijken hoe en met welke partijen we volgende stappen kunnen gaan zetten. Dan gaan we met de gemeente praten, dan gaan we subsidie vragen voor verder onderzoek, dan gaan we onderzoeken wie ons verder kan helpen en hoe we ons als wijk verder kunnen organiseren.

Planning

Het plan is om de animo in de wijk, voor een lokaal warmtenet, in september 2022 in beeld te krijgen en ook om contact te leggen bij de gemeente. Als dat positief verloopt kan er daarna ook al contact gezocht worden met adviserende partijen (omdat wij zelf geen warmtenet-experts zijn). Zo kan het plan steeds concreter worden. Uiteraard zullen de bewoners van de wijk geregeld geïnformeerd worden, ook als het spaak loopt.

Voor de uitvoering van het gehele proces tot en met realisatie moet met een duur van 2 a 3 jaar rekening gehouden worden.

Initiatief

Het initiatief voor dit schrijfsel komt van;

Michiel Mol,	06-24503747	Laan van Woudestein 19
Niels Tilanus	06-47258727	Oudorpweg 5
Romke van der Veen	06-51409965	Oudorpweg 38

Je reactie graag

Graag zouden we je reactie krijgen op het hierboven beschreven initiatief.

- Ben je geïnteresseerd in een lokaal warmtenet voor onze wijk?
- Wat zijn je belangrijkste overwegingen om het te doen?
- Wat zijn je grootste zorgen?
- Heb je suggesties voor het mogelijke vervolg?

Graag je reactie mailen naar niels.tilanus@gmail.com of een briefje bij Niels in de bus doen (of bij van de andere initiatiefnemers).

SVP bij je reactie je naam, adres, email en 06-nr vermelden.

We zullen de reacties vertrouwelijk behandelen.

Dank voor je reactie!

